

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
 เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗
 ผ้าเหลือง-ความฝังใจของสัตว์

ไปที่ไหนก็มีแต่คนให้ช่วยเหลือ หลวงตาเลยจะตาย ทางโน้นมาขอทางนี้มาขอ มันเหมือนสำนักงบประมาณนะวัดนี้นะ เหมือนสำนักงบประมาณดี ๆ นี้ ทางโน้นมาทางนี้มา วันนี้ก็เริ่มแล้วจ่ายไปให้แม่ลูก ๓ เห็นเขาออกทางหนังสือพิมพ์ว่ามีผู้มาช่วยสี่ร้อยห้าร้อยก็มี เขาออกหนังสือพิมพ์เมื่อ ๒ วัน คนหนึ่งว่าจะช่วยค่านมลูก ๖ เดือน หนังสือพิมพ์เขาบอกเราก็ส่งไปให้เลยเพื่อเป็นต้นทุนให้เขา วันนี้ก็จะจ่ายหลายแสนไม่ถึงล้าน เป็นค่าที่ดินบ้าง โรงพยาบาลบ้าง หลายแห่ง สัตว์พิการก็ไปพร้อมกันวันนี้ คนโน้นให้มาคนนี้ให้มารวมกันแล้วก็แยก ๆ รอบด้านเลย

เพราะวัดนี้ไม่เก็บ ไม่ให้เก็บ เก็บไปทำไม บิณฑบาตเมื่อเช้านี้ก็ ๓๐ บาทร กินให้ตายก็ตายนี่นะ จะเก็บไปหาอะไร พระไม่ใช่บวขมาสั่งสมบวขมาสละ พระเพศสละนะ เพศของพระเป็นเพศที่สละไม่ใช่เพศที่กอบโกยกวาดต้อน นี่จึงไม่ให้มี ได้ชูธนาคราไวนะ คือเงินที่เราเจียดไว้มีนี่ ตรงไหนที่ตกลงยังง ๑ แล้วเราเจียดไว้ ๑ พอทางนั้นมาปั๊บก็จ่ายทางนี้มาปั๊บก็จ่าย เงินจำนวนนี้มีเหลืออยู่บ้าง

เพราะฉะนั้นถึงชูธนาคราไไว้ บทเวลาหลวงตาตายแล้ว ว่าหลวงตานี้ว่าไม่สั่งสมเงินทำไมมีเงินอยู่เป็นล้าน ๆ นี่ละเงินที่วานี้คือจำเพาะนะ ที่ให้พอไม่พอ แต่จำเพาะงวดนะ หมายถึงว่าจำเพาะงวด งวดนั้นเท่านั้น ๆ จำเพาะงวด ๆ ไป หลายแห่งหลายหนเข้าไปมันก็รวมเป็นล้าน..เก็บไว้ เวลาหลวงตาตายแล้วไปโฆษณาว่าหลวงตามีเงินเป็นล้าน แต่เขาไม่รู้ความหมายของหลวงตาซิ เพราะเมื่อรับกันตรงไหนแล้วเราก็เจียดเอาไว้ ๆ มาเป็นงวด ๆ จ่ายแต่ละแห่ง ๆ ที่จรมานั้นมากนะ ส่วนจรมามีเท่าไรเหลือเท่าไรก็ให้ไป สำหรับที่เจียดไว้ไม่ให้แตะ พอเขามาเมื่อไรก็จ่ายให้ทันที ๆ เช่นอย่างรั้วหรือตึกใดที่สร้างไว้เป็นแห่ง ๆ นั้นละเรียกว่าเป็นงวด ๆ จ่ายไปเรื่อย ๆ

เมื่อวานไปวัด.....ไปดูรอบหมดเลย มี ๔ บริษัท กะว่าจะให้เสร็จในแล้งนี้ คิดว่าจะเสร็จ มันทำยากเหมือนกันนะ แล้วทำดีด้วยแน่นหนามันคงด้วย ๔ บริษัททำคนละมุม ๆ ทำไปต่อกัน อันนี้ก็เพิ่งจ่ายไป ๒ - ๓ งวดเท่านั้น คราวนี้จะจ่ายมากเพราะจะจ่ายพร้อมกัน ๔ บริษัทจะมาพร้อม ๆ กัน หมุกก็มี สัตว์ป่ามีเยอะนะอยู่ข้างใน ส่วนลิงค่างมีเยอะอยู่ในนั้น แต่เขาก็มีที่หากิน มันคงใหญ่อยู่ ในบริเวณวัดเป็นดงใหญ่ดงหนา ไปวันนั้นเราดูต้นไม้ผลไม่มีเยอะ เขาหากินตามนั้น ทางวัดก็ปลูกไว้บ้าง พวกกล้วย มะละกอ

บอกอย่าเอามาวัดป่าบ้านตาดนะ ทางโน้นมีพอกินแล้ว คือกระรอก กระแตเราพอกิน กระรอก กระแตก็ให้ทางนี้เลี้ยง ทางโน้นอย่าเอามาจะให้ไว้พวกลิง ค่าง สัตว์ต่าง ๆ มีเยอะ ไม่ให้เอามา ทางนี้มีพอกินไป กลัวจะขาดเขินทางโน้นนะ ไปไหนสงสารสัตว์ ยัวะเยี้ย ๆ อาศัยคนดูชินในวัดเรานี่ไก่ป่าแน่นเต็มไปหมด รอบวัดเต็มไปหมดทุกแห่งไม่มีว่างไก่ป่า ไม่ทราบว่ามีพันตัวนะ เหมือนกันศาลานี้ เต็มอยู่อย่างนี้ ที่ไหน ๆ ก็เหมือนกันหมดยัวะเยี้ย ๆ กลัวเป็นเครือ ๆ เลยนะเอาไปแขวนไว้ ๆ ท้าววัด เอามาเป็นรถนี้ก็แจกไป รถหนึ่งดีไม่ดีไม่พอ สงสารสัตว์ ที่มากจริง ๆ ก็กระรอกกับไก่ป่า ไก่ป่าก็โปรยข้าวให้กินทุกเช้าทุกเย็น ตอนเช้าโปรยก่อนออกบิณฑบาต ตอนบ่ายสามโมงก็ไปโปรยให้อีก วันหนึ่งสองหน โปรยทั่ววัดนะ

ใครอยู่มุมไหนก็จัดให้เป็นหน้าที่ของผู้นั้น ๆ มันอาศัยเรา ไม่จันออกไปข้างนอกถูกเขาฆ่าตาย เตี้ยวนี่ไม่ออกนะ สัตว์เหล่านี้รู้ ปีก่อน ๆ นั้นมีออกไปบ้าง พอออกไปแล้วก็ตาย ๆ เตี้ยวนี่ไม่ออก มีเท่าไรก็แน่นอยู่ในวัดนี้เต็ม กลายเป็นไก่บ้านไปหมดแล้ว ไม่มีไก่ป่าเตี้ยวนี่มีแต่ไก่บ้านไม่กลัวคน ตัวสีดำ สีเทา สีขาว สีต่างอะไรมีหมด ผสมผสมกัน โถ ไก่นี้ก็ผสมกันเป็นเหมือนคนนะ เขาจับไก่บ้านเอามาโยนหน้าวัด ผสมแล้วเตี้ยวนี่แตกกระจายไปอยู่มุมไหนก็มีมุมนี้ก็มีกลายเป็นไก่บ้านไปทั่วกันหมด แล้วเรื่องไม่กลัวคนก็เหมือนกันหมด ไปอยู่ไหนก็ไม่กลัว เข้าไปในป่าลึก ๆ ก็ไม่กลัว เห็นเราก็ดูเฉยไม่สนใจนะ มันมากจริง ๆ ไก่ป่า ต่อไปมันจะมีแต่ในวัดนะข้างนอกไม่มี ป่าหมดสัตว์ก็หมด นี่เราจะเห็นได้ในวัด

แต่สัตว์ตัวใหญ่ ๆ เอามาเลี้ยงไม่ได้นะเป็นอันตราย ทำลายคน พวกหมู่นี้ก็ไม่ได้ อีเก้งตัวผู้ก็ไม่ได้ เวลาศึกคนองนี้ชีวิตคน ต้องระวัง อย่างวัดอาจารย์...เขาเอากวางมาเลี้ยงไว้ เราไปเจอเข้าก็สะดุดเลย โอ๊ย ทำไมเอากวางตัวใหญ่ ๆ มาเลี้ยงไว้เตี้ยวนคนนะ มันตีคน ไม่ได้นะ พอเราพูดจบคำ มันเคยชนคนมาหลายคนแล้ว ก็อย่างนั้นแล้ว สัตว์เหล่านี้ไม่ได้นะผูกโกรธด้วย พวกงูผูกโกรธเก่งนะ เตี้ยวนี่ดูไม่เอาไปเลี้ยงนะ ดูไม่มีหรือมีก็ไม่รู้ ไม่เห็นนะตอนไปงานศพอาจารย์....ไม่เห็นกวางสักตัวเดียว

พวกพระกรรมฐานชำนาญกับสัตว์ป่า พระกรรมฐานสมัยก่อนไม่ใช่สมัยทุกวันนี้ ทุกวันนี้ไม่มีสัตว์ป่า แต่ก่อนสัตว์ป่าเต็มอยู่ในดงในป่า เวลาพระไปอยู่ที่ไหนเขาจะมานะ มาล้อมรอบอยู่ตามนี้ คือเขาอาศัยพระ บริเวณที่พระอยู่คนไม่ค่อยเข้ามาทำลาย เขาก็อยู่แอบ ๆ อยู่ตามพระ พอพระไปแล้วแตกฮือหนีหมดเลย รู้...พวกนี้ พวกหมู พวกเก้ง ไก่ป่า ไก่ฟ้า สัตว์ชนิดไหนมันก็รู้นะ

คือพวกนี้มันเคยบวชมาแล้ว มันเคยกับผ้าเหลืองมา เพราะเกิดตาย ๆ มานี้ก็ปักก็กลับแล้วนี่ เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติมา พบชาติถูกศาสนาที่พอได้บวช ที่นี้ผ้าเหลืองมันก็เลยฝังใจ สัตว์ สัตว์จำได้ ไปที่ไหนสัตว์ไม่ค่อยกลัว มีผ้าเหลืองแล้วมาแอบ เพราะศาสนานี้มีมาตั้งแต่มีมาเป็นระยะ ๆ ไม่เหมือนกับกิเลสที่มีอยู่เป็นพื้น โลกนี้มีอยู่เป็นพื้น โลกคือโลกของคนมี

กิเลสนั้นแหละ ธรรมคือธรรมชาติที่จะมาชำระกิเลสมีอยู่เป็นดั้งเดิม แต่อาศัยผู้ที่รู้ฟื้นขึ้นมา มาใช้ประโยชน์ พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้แต่ละครั้งก็นำธรรมมาประกาศสอนโลก ชะล้างเป็นพัก ๆ ๆ ไป ลึนศาสนาขององค์นี้แล้วองค์นั้นก็มาต่อ ช่วงนั้นแหละช่วงไม่มีศาสนาช่วงที่โลกร้อนที่สุด ร้อนมากตอนนั้นละ พอมีศาสนาก็มีน้ำดับไฟ ถ้าไม่มีศาสนาก็มีแต่ไฟล้วน ๆ ไม่มีน้ำดับ... ร้อนมาก

พวกเราที่มีศาสนาอยู่แต่ไม่เอาเข้ามาในใจนั้นไขมันจึงร้อนชิ ศาสนามีอยู่แต่ไม่นำศาสนาเข้ามาชโลมใจ ไม่เอามาเป็นน้ำดับไฟที่ใจ ใจก็ร้อน ผลที่สุดเดินจงกรมอยู่มันก็ร้อนอยู่ทางจงกรม จิตมันไม่อยู่เฉย ๆ นี้ มันเกลไถล ๆ อยู่อย่างนั้นตลอดนะจิตนี้ ชั้น ๕ ของคนมีกิเลส มันเป็นเครื่องมือของกิเลส ชั้น ๕ ของคนไม่มีกิเลสเป็นเครื่องมือของธรรมไป ธรรมท่านไม่ยึด ใช้แล้วทิ้งไว้ ๆ เวลาคิดปรุงอะไรก็ไม่มีใครมาเป็นเจ้าของมารับช่วงไป ให้เป็นเหตุเป็นปัจจัยสืบเนื่องกันไปเหมือนกิเลสเป็นเจ้าของ กิเลสเป็นเจ้าของคิดขึ้นในแง่ใดมุมใดมันจะรับช่วงไปเลย คิดก็กิเลสหนุนออกมาให้คิด คิดออกไปแล้วก็กิเลสดึงออกไปลากออกไป ไปใช้ทางของกิเลสนั้นแหละ

ชั้น ๕ เป็นเครื่องมือของกิเลสโดยตรง พอกิเลสสิ้นไปแล้วมีแต่ชั้น ๕ ล้วน ๆ เรียกว่าชั้น ๕ ล้วน ๆ ไม่มีกิเลส เพราะชั้นเองไม่ใช่กิเลสนี่นะ ตัวหนึ่งต่างหากที่มาใช้ชั้นนี้ ตัวนั้นแหละเป็นกิเลส ทีนี้พอกิเลสสิ้นไปแล้วชั้นก็ก็เป็นชั้นล้วน ๆ มันคิดก็ตึกตึก ๆ ธรรมดา จะนำไปใช้ทางไหนก็ใช้เสีย ไม่ใช่มันก็คิดของมันอยู่อย่างนั้น คิดแต่ไม่มีผู้รับช่วงมันก็เกิดแล้วดับ ๆ ถ้ามีผู้รับช่วง เช่นอย่างกิเลสเป็นเจ้าของมันก็ดึงไปเลย เอาไปใช้งานใช้การไม่มีสิ้นสุด ๕ ทวีปไม่นับละ ถ้าไม่มีแล้วมันก็เกิดดับ ๆ มีเท่านั้น ถึงวาระมันแล้วก็ดับหมดไม่มีเหลือชั้น ๕

เรียนให้มันรู้ทางใจชิ รู้ทางใจแล้วไม่ต้องไปถามพระพุทธเจ้า เพราะธรรมชาติอันเดียวกัน รู้แบบเดียวกัน เห็นแบบเดียวกัน ถามกันทำไม ไม่ถาม พระพุทธเจ้าประทับอยู่ตรงหน้าก็ไม่ถาม ไม่ทูลถามท่าน ถามอะไรของอันเดียวกัน พอมองเห็นปั๊บก็รู้แล้ว ๆ เหมือนกัน

มันมีตั้งแต่นับถือเฉย ๆ พวกเรา ไม่ได้ปฏิบัติศาสนาพอจะนำมาเป็นประโยชน์แก่ตัวเองบ้างชิโลกถึงได้ร้อน ถ้ามีภาคปฏิบัติอยู่โลกก็มีความชุ่มเย็นพอประมาณ ครอบครั้วผัวเมียอยู่ด้วยกันเป็นสุขไม่ทะเลาะเบาะแว้งซึ่งกันและกัน ไม่ระส่ำระสายเกิดความวุ่นวุ่นวายภายในครอบครั้ว อันนี้มีแต่กิเลสนะเข้าทำลายที่วานี้ เรื่องผัวเมียทะเลาะกันนี้กิเลสเข้าไปยุแหย่ให้ทะเลาะกัน ลูกเล็กเด็กแดงก็เป็นไปตาม ๆ กัน มีแต่กิเลสเข้าไปตี เราไม่รู้มันชิ รู้แต่ว่าคนนั้นผิดคนนี้ผิด มีแต่คนอื่นผิดหมด สามิว่ภรรยาที่ว่าภรรยาผิด ภรรยาว่าให้สามีบ้างว่าสามีผิด ตัวถูกทั้งนั้นแล้วก็ทะเลาะกัน กิเลสเข้าไปยุแหย่อยู่ในนั้นไม่เห็นไม่รู้ ตัวยุแหย่อยู่ข้างใน นี่ชิ พระพุทธเจ้าท่านรู้ สาเหตุที่จะทำให้เกิดทะเลาะเบาะแว้งกันคืออะไร ท่านรู้ นั่นละท่านรู้ต้นเหตุ ๆ เพราะฉะนั้นท่านถึงดับได้ชิ รู้แต่ผลไม่รู้เหตุดับไม่ได้นะ ต้องรู้เหตุด้วย

อะไรมาก็ไม่มีประมาณถ้ากิเลสเอามาใช้ กิเลสเป็นผู้บงการ กิริยาอาการของเรามีแต่ กิเลสเป็นกงจักรหมุนตัวอยู่รอบตัวของเรา มีแต่กิเลสออกทำงาน แยกออกก็ออกแล้ว กิเลสออก ๆ เราไม่เห็นไม่รู้ ธรรมะออกไม่ได้ เมื่อยังไม่มีการออกไม่ได้ มีแต่กิเลสออกทำงาน ๆ เพราะฉะนั้นถึงได้สั่งสมตัวของมันให้เป็นภพเป็นชาติในสัตว์แต่ละราย ๆ เป็นกับ เป็นกัลป์ เพราะมันต่อภพต่อชาติยืดยาวไปเรื่อย ๆ ไม่ได้ย่นภพชาติเข้ามาด้วยการทำความดี ด้วยธรรม ย่นภพชาติเข้ามานี้ก็เพราะธรรมเท่านั้น กิเลสไม่ย่น กิเลสยึดธรรมย่น ย่นเข้ามาตัด เข้ามาทอนเข้ามาเรื่อย หดเข้ามา ๆ จนกระทั่งถึงจุดกลางก็ก ๆ ดับตรงนั้น ดับแล้วไม่มีเงื่อน ต่อ ถ้าเป็นน้ำก็เป็นเหมือนเกาะอยู่ในกลางมหาสมุทร นอกนั้นก็มหาสมุทรนิยาม อันนี้เป็นวิมุติ อยู่ตรงกลางนั้น เหมือนนี้เป็นเกาะ นี้ละจุดยืนอยู่จุดนั้นนอกนั้นร้อนหมด

ท่านจึงสอนให้สร้างความคิด ความดีนั้นแหละจะเป็นเครื่องตัดทอน ตัดภพตัดชาติตัด ความทุกข์ความทรมานให้หดเข้ามาให้เบาเข้ามา ย่นเข้ามา ๆ เรื่อยด้วยอำนาจความคิด ศาสนามีมาแต่ละครั้ง ๆ นี้โลกได้พ้นไป และได้บรรเทาความทุกข์เพราะศาสนา มาในยุคเดี๋ยวนี้ก็มี ศาสนาพระพุทธเจ้าของเราที่ยังพอมีเกาะมีดอนบ้าง ไม่มีแต่เมืองไทยนะเมืองอื่นเขาก็มีศาสนา พุทธ เขาก็นับถือเหมือนกัน มีอยู่ นิสัยของคนยังพอมีธรรมอยู่แล้วถึงไม่มีศาสนาก็มีศาสนาใน หลักธรรมชาติของตัวเอง ไม่จำเป็นจะต้อง พุทธิ ธมฺมํ สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ ถึงจะเป็นศาสนานะ อะไรผิดอะไรถูกอะไรดีอะไรชั่ว ระลึกถึงความเป็นความตายความได้ความเสีย เหล่านี้เป็นเรื่อง ธรรมทั้งนั้น นี่เป็นธรรม ๆ คนเราย่อมสร้างความคิดได้ด้วยอย่างนั้น นั่นละเป็นศาสนาอยู่ใน หลักธรรมชาติ

คือศาสนาเองเป็นหลักธรรมชาตินะไม่ได้เสกสรร คำว่าศาสนาเรามาตั้งเฉย ๆ เป็นหลัก ธรรมชาติ เอาออกมาจากหลักธรรมชาติเหมือนกับกิเลสเป็นหลักธรรมชาติ นี้เกิดมาพบพุทธ ศาสนาแล้วไม่ได้นำศาสนามาทำประโยชน์แก่ตนมันก็เกินไปนะมนุษย์เรา ตายก็ตายไปเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์ เวลาเกิดมาจากท้องแม่ก็มีธรรมชาตินั้น ไม่มีเครื่องอะไร ๆ ครั้นต่อมาก็ มาส่งเสริมกันใส่เสื้อนุ่งผ้า สร้างบ้านสร้างเรือน หารถยนต์รถมอเตอร์ไซด์ พอเกิดมาละนะซี่ ปรี๊ด ๆ เป็นบ้าเลย รถมอเตอร์ไซด์นี่เสริมคนให้เป็นบ้าได้มากนะ นี้เวลาเกิดมาแล้วมันมีอย่าง นั้น ทีนี้พอตายไปอีกก็ทิ้งอีกแหละ เหล่านี้ไม่มีเหลือเลย แม้แต่กระดูกเจ้าของก็ทิ้งไปหาใหม่ นั้นซิหาใหม่เอาอะไรไปหาที่นี้ถ้าความดีไม่มี มันจะจนตรอกตรงนั้นซิ ท่านจึงสอนให้สร้างความคิด รถคันนี้มันชำรุดมันเสียแล้วหาคันใหม่ มีเงินก็หาได้นี่ เอาสวยยิ่งกว่าคันเก่าก็ได้ ภพชาติของเราภพชาติที่ดีเยี่ยมกว่าที่เป็นอยู่นี้ก็ได้ ถ้ามีความดีแล้วได้หมด ถ้าไม่มีแล้วก็จม

อำนาจของกิเลสนี้หนาจริง ๆ นะ มันไม่ให้รู้ได้เลยนี่ซิที่น่าอ่อนใจระอาใจนะ ดังพระพุทธเจ้าท่านทรงทำความขวนขวายน้อย คือมองดูมันมีดตีออกไปหมดโลก โพล้ขึ้นได้องค์เดียวคือ พระพุทธเจ้า แล้วมองดูมันมีดตีไปหมดทั่วโลกดินแดน สามโลกธาตุนี้เป็นโลกที่มีดมืดปิด

ทวาร ยิบ ๆ แยะ ๆ แต่ผู้มีอุปนิสัยบ้าง นั้นละมาสอนพวกนั้นแหละพวกผู้มีอุปนิสัย แล้วก็ผ่านไป ๆ นั้นละมีเวลาทำความดีคนเราสัตว์เรา ค่อยสืบค่อยต่อกันไปพอเป็นอุปนิสัยได้ พระพุทธเจ้าองค์นี้มาตรัสรู้ก็มีส่วนมีผลดีมากขึ้นไปเรื่อย ๆ หลายครั้งหลายหนก็สูงขึ้น ๆ ผ่านไปได้ ถ้าไม่มีธรรมนี้หมดเลยนะ มีธรรมเท่านั้นแก้กิเลส มีน้ำที่สะอาดเท่านั้นแก้สิ่งที่สกปรก ชะล้างสิ่งที่สกปรกได้มีน้ำที่สะอาด ธรรมเป็นเหมือนน้ำที่สะอาด

สำคัญที่ทำอะไรกิเลสไม่ให้เชื่อนั้นชี่ กิเลสเป็นพื้นเพอยู่ดั้งเดิมของมันแล้วนะ อะไร ๆ มันต้องเป็นใหญ่ ต้องตรวจตราพาชี่ดูเสียก่อน จะให้ทำอะไรกิเลสต้องมาตรวจตราพาชี่ดูเสียก่อน ถ้ามันไม่ยอมแล้วก็ทำไม่ได้นะ กิเลสไม่ยอมทำไม่ได้ กิเลสเป็นใหญ่ - ใหญ่อย่างนั้นละ ดูหัวใจเจ้าของอย่าดูที่อื่น แม้แต่ตั้งหน้ามาภาวนายังมาหลบครอก ๆ อยู่ข้าง ๆ หมอน ล้มลงหมอนไม่ได้นั่งภาวนานี้ก็หลบครอก ๆ เห็นไหมกิเลสมันกล่อม คือมันไม่ให้ภาวนามันให้นอน กิเลสบังคับให้นอน ไม่นอนนั่งหลับก็ได้เป็นอย่างนั้นนะ ไม่นอนไม่เป็นไรนั่งหลับก็ได้ ขอให้ เป็นทางของกิเลสแล้วใช้ได้ ๆ เอ้า หลับเลยครอก ๆ ๆ พอตื่นขึ้นมาผวาถึงผี ภูจะมาตรงนั้นผี จะมาตรงนี้ มันหลอกไปอีกแบบหนึ่งนะ ภูจะมาตรงนั้นผีจะมาตรงนี้ ตะขาบจะมาตรงนั้นตรงนี้ ผลที่สุดไปไว้เรื่องกับผี นั้นมันหลอก โถ มันหนาจริง ๆ นี้

นี่บรรยายย่อ ๆ เพียงเอกเทศนะ ถ้าจะเอาเรื่องของมันมาพูดนี่ พูดถึงวันตายไม่จบ พูดตั้งแต่บัดนี้ไม่ให้อจบ พูดไม่ให้หยุดปากเลยนะจนกระทั่งถึงตายไม่จบ พรรณนาเรื่องความสลับซับซ้อนความหนาแน่นของกิเลสที่มันผูกมัดหัวใจสัตว์นี้เป็นขนาดนั้น พระพุทธเจ้าสั่งสอนสัตว์โลก ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรี ถ้าจะพูดธรรมดาเราก็ชี้ปะตีวันิตหนึ่ง เรื่องความเป็นของสัตว์โลกนั้นมากขนาดไหน ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นตรีไม่ทันกับสัตว์โลก ไม่ทันกับกิเลส กิเลสขนาดไหนธรรมะต้องขนาดนั้น ทุ่มกันเลย ๆ นี้เวลาท่านนำมาสอนนี้ท่านยกมาเป็นเอกเทศพอจะยึดได้ปฏิบัติได้ มากกว่านั้นเหลือเฟือแล้วจะทอดถอนใจทำอะไรไม่ได้ จึงออกมาให้พอประมาณ เช่น มรรค ๘ อริยสัจสมบุรณ์แล้ว เอาจุดสำคัญมาให้ ธรรมดालะมากธรรมะ

พระพุทธเจ้าเทศน์ตั้งแต่วันตรัสรู้จนกระทั่งนิพพานยังไม่จบ พรรณนาตามเรื่องความเป็นความมีของกิเลสสลับซับซ้อนที่หับที่ชั้นไม่จบ แต่ท่านก็เฟ้นเอาพอประมาณ ๆ สัตว์โลกก็เหมือนกัน มันปิดอยู่ที่หัวใจที่ไหนไม่ปิด ดินฟ้าอากาศก็เป็นดินฟ้าอากาศกิเลสไม่ไปอยู่ อยู่ตามแถวนั้น มันอยู่ที่ใจ มันปิดอยู่ที่ใจไม่ให้เห็น เออะอะมันครอบอยู่ที่ใจ ๆ ที่นี้เวลากิเลสค่อยจางไป ๆ ใจก็ค่อยมองเห็นนั่นเห็นนี้ ถ้าเป็นตา-ตามืดก็กลายเป็นตาฝ้าตาฟางพอมองเห็นมัว ๆ ต่อไปก็ค่อยสว่างขึ้นเรื่อย ๆ สว่างจ้าพอกิเลสหมด เมฆหมอกหมดพระอาทิตย์ก็จ้าฉฉินใจ เมฆหมอกคือกิเลสนี้หมดจากใจก็จ้าเหมือนกัน ที่นี้เมื่อกิเลสไม่มีมาปิดมาบังแล้วก็เห็นหมดละ ชี่ รู้ละชี่ที่นี้ กิเลสอย่างเดียวเท่านั้นปิดไม่ให้เห็นไม่ให้อรู้ ไม่ให้เชื่อความจริงทั้งหลาย ความจอมปลอมละเชื่อเร็ว

เอาละวันนี้เทศน์เท่านั้นละ